

Yritysten mahdollisuudet luontokadon pysäyttäjinä

10.3.2026 klo 13.00-15.15

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

yle AREENA

Katso suorana

Tilaisuuden avaus

Kansallinen IPBES-yhteyshenkilö,
erityisasiantuntija

Kirsi-Marja Lonkila

Ympäristöministeriö

Kuva: Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Aikataulu

- 13.00 **Tilaisuuden avaus**, kansallinen IPBES-yhteyshenkilö **Kirsi-Marja Lonkila** (Ympäristöministeriö)
- 13.05 **IPBESin liiketoiminta ja luonto –raportin pääviestit**, IPBES hallituksen jäsen **Eeva Primmer** (Suomen ympäristökeskus)
- 13.15 **Luontopaneelin mietinnön esittely**, Suomen Luontopaneelin puheenjohtaja **Janne Kotiaho** (Jyväskylän yliopisto)
- 13.25 **Yleisön Q&A**
- 13.35 **Keskusteluosio: Rahoitus ja riskit**
Haastattelija: toimitusjohtaja **Tuuli Kaskinen**, (Climate Leadership Coalition)
Keskustelijat: **Eeva Salmenpohja** (LähiTapiola), **Karoliina Lindroos** (Ilmarinen) ja **Kimmo Collander** (Maanomistajain Liitto)
- 14.05 **Keskusteluosio: Luonnonarvomarkkinoiden mahdollisuudet**
Haastattelija: Partneri **Emma Kari** (One Planet)
Haastateltavat: **Nina Elomaa** (S-ryhmä), **Virve Viertiö** (Lassila & Tikanoja) ja **Kati Ihamäki** (Fiskars)
- 14.35 **Keskusteluosio: Miten luodaan yrityksille mahdollistava toimintaympäristö?**
Haastattelija: Kansallisen IPBES-työryhmän puheenjohtaja **Leif Schulman** (Suomen ympäristökeskus)
Keskustelijat: **Tytti Tuppurainen** (SDP), **Antti Kurvinen** (Keskusta) ja **Saara-Sofia Sirén** (Kokoomus)
- 15.10 **Päätössanat**, kansallinen IPBES-yhteyshenkilö **Kirsi-Marja Lonkila** (Ympäristöministeriö)
- 15.15 **Striimaus päättyy ja kahvitilaisuus alkaa**
- 16.00 Tilaisuuden päätös

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

IPBES liiketoiminta ja luonto –raportin pääviestit

Eeva Primmer, IPBESin hallituksen jäsen
Suomen ympäristökeskus
10.3.2026

Kuva: Pirkko Väänänen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Ensimmäinen maailmanlaajuinen hallitusten
tilaama arvio yritysten luontoriippuvuuksista
ja -vaikutuksista sekä arviointimenetelmistä

**Liiketoiminta ja luonto -arviointiraportti
kääntää luontoriskit ekosysteemipalvelu-
mahdollisuuksiksi vain jos sen viestit
otetaan käyttöön.**

Liiketoiminta ja luonto – arviointiraportti

Työn vetäjät:

Mr. Matt Jones

Dr. Steve Polasky

Dr. Ximena Rueda Fajardo

www.ipbes.net

Arvioinnin tekijät

Asiantuntijat

- **3 vetäjää (co-chairs)**
- 12 koordinoivaa pääkirjoittajaa (coordinating leading authors)
- 44 pääkirjoittajaa (lead authors)
- 9 arviointitoimittajaa (review editors)
- 11 nuorta tutkijaa (fellows)

Matt Jones

Steve Polasky

Ximena Rueda

Ohjausryhmä

Erik Grigoryan (Bureau), Floyd Homer (Bureau), Germán Andrade, (MEP), Christopher Gordon (MEP)

Tekninen tuki

Alina Vera Paz, Olena Tarasova-Krasiieva, Orlando Vargas Rayo

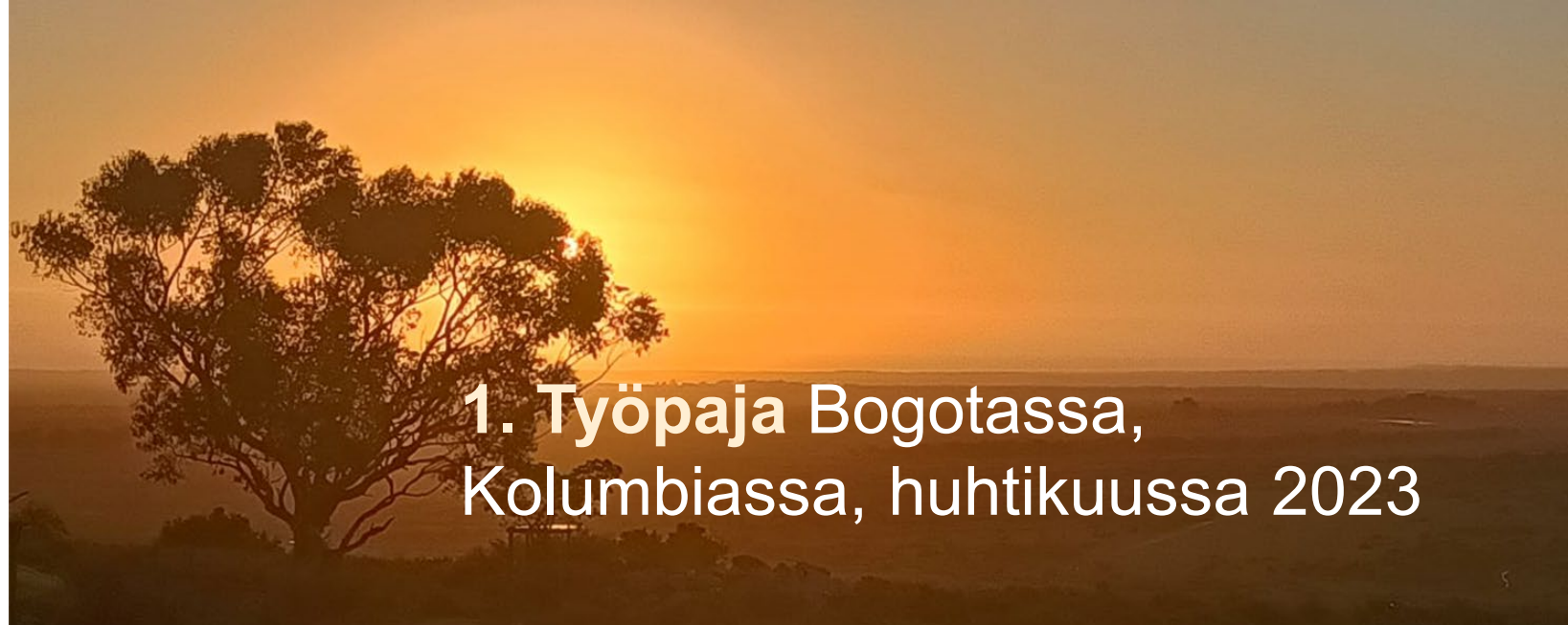

Arvioinnin toteutus

Alkuperäiskansojen
ja paikallisyhteisöjen
osaaminen mukana

1. Työpaja Bogotassa,
Kolumbiassa, huhtikuussa 2023

2. Työpaja Cape Townissa, Etelä-
Afrikassa, elokuussa 2024

Kaikki yritykset ovat riippuvaisia luonnon monimuotoisuudesta, johon ne myös vaikuttavat.

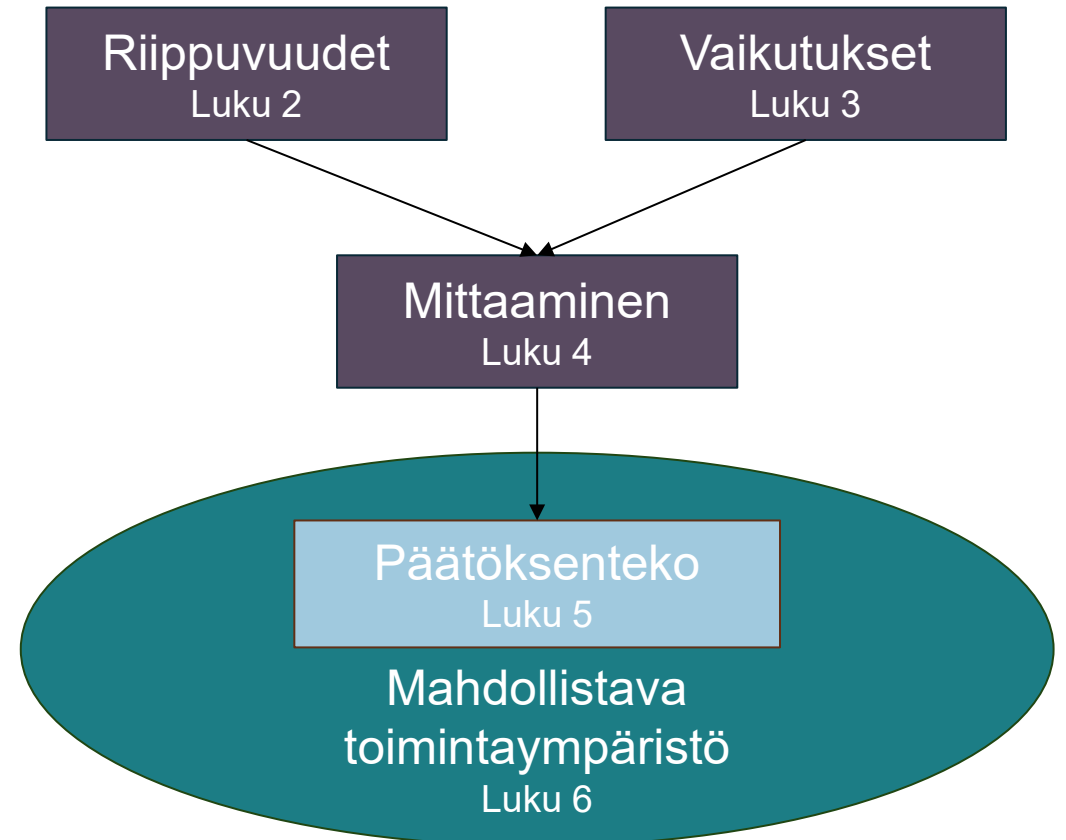
Riippuvuuksien ja vaikutusten käsittelyn tiellä on esteitä ja tietopuutteita.

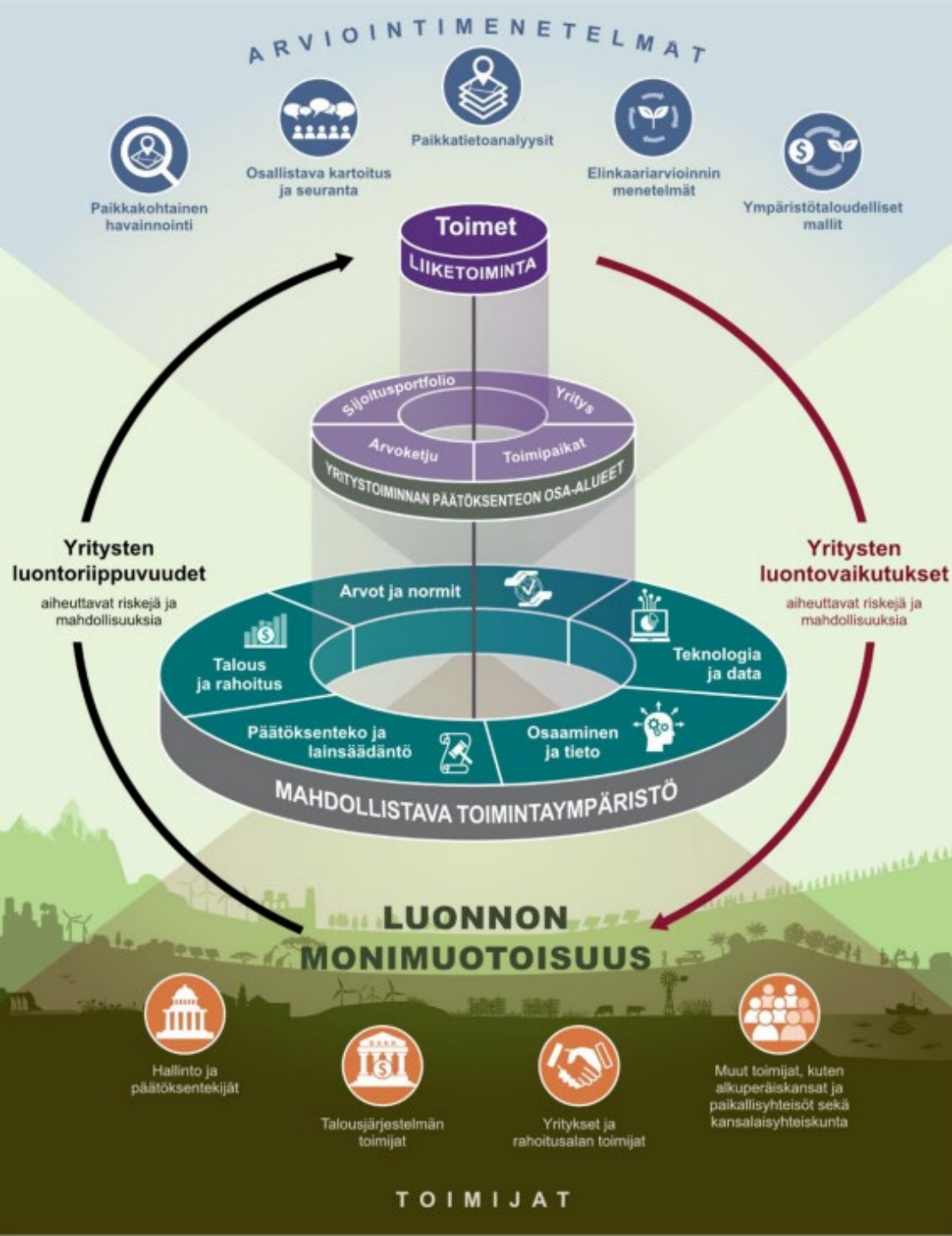
Biodiversiteetti ja ekosysteemipalvelut ovat myös liiketoimintamahdollisuus. Yritykset voivat tuottaa myönteistä muutosta.

Arvioinnin luvut

Luku 1:	Lähtökohdat
Luku 2:	Miten liiketoiminta on riippuvainen luonnosta?
Luku 3:	Miten liiketoiminta vaikuttaa luontoon?
Luku 4:	Liiketoiminnan luontoriippuvuuksien ja –vaikutusten arviointimenetelmät
Luku 5:	Yritykset avaintoimijoina – liiketoiminnan toimenpidevaihtoehtoja
Luku 6:	Mahdollistava toimintaympäristö: julkisen sektorin, rahoitussektorin ja kansalaisyhteiskunnan toimenpidevaihtoehtoja

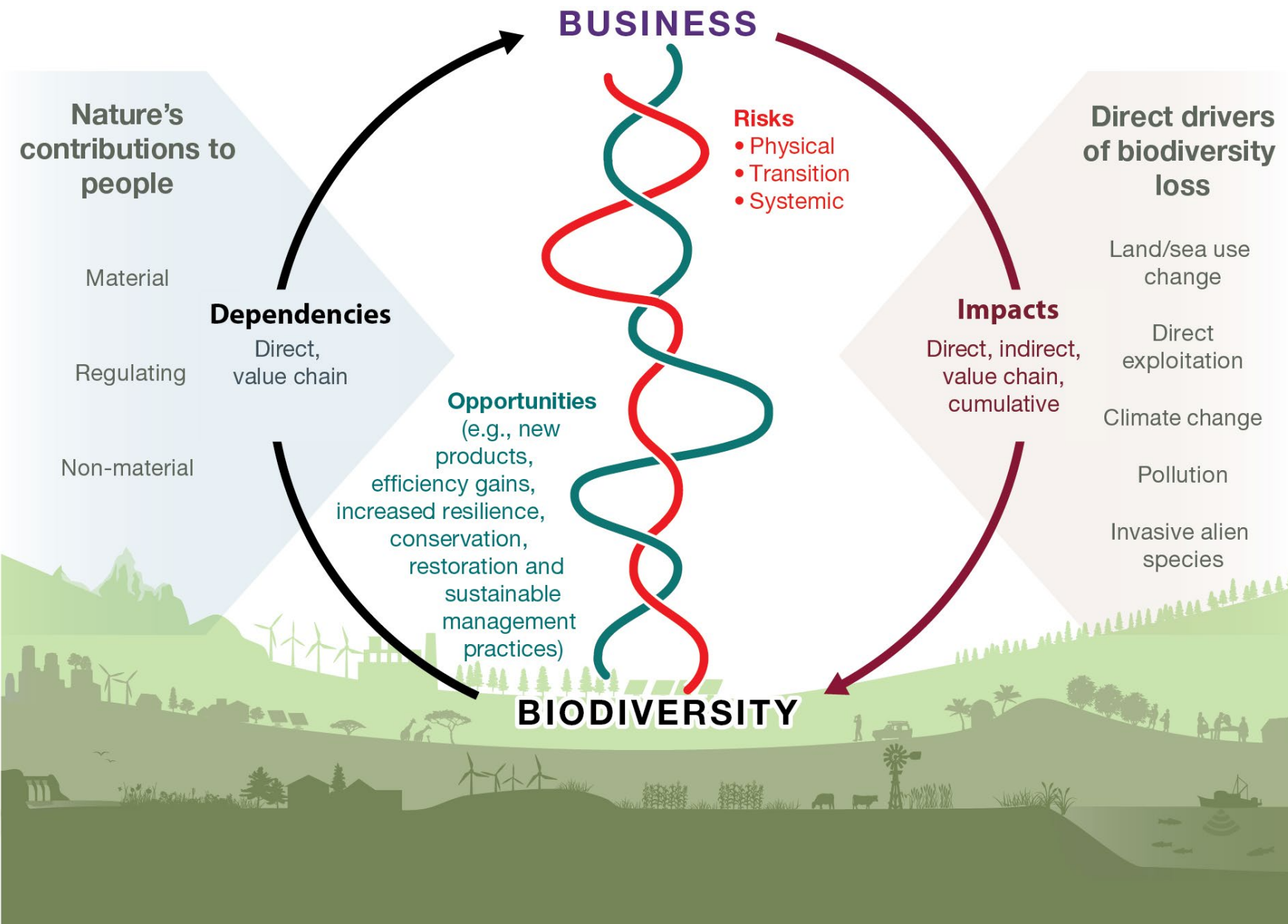

10 Avainviestiä

29 Taustaviestiä

- Luonnon ja liiketoiminnan suhteesta (A1-A8)
- Toimenpidevaihtoehdot (B1-B13)
- Vaikutusten ja riippuvuuksien mittaaminen (C1-C8)

Avainviesti 1
Kaikki yritykset ovat riippuvaisia luonnon monimuotoisuudesta, johon ne myös vaikuttavat - ja ne voivat saada aikaan myönteistä muutosta

Avainviesti 2

Yritysten nykyinen toimintaympäristö ei ole yhteensopiva oikeudenmukaisen ja kestäväen tulevaisuuden kanssa, vaan se ylläpitää systeemisiä riskejä.

Raportissa on yrityksille vaihtoehtoisia käyttökelpoisia toimenpiteitä vaikutusten ja riippuvuuksien käsittelyyn

Pitkän aikavälin kokonaisvaltainen järjestelmätasoon vaikuttavia toimia yrityksille, rahoittajille, valtiolle ja yhteiskunnalle – ulottuen sääntelykehikkoon, arvoihin ja teknologiaan.

Level of business decision-making	Purpose of measurement	Method categories				
		Location-based observations	Participatory mapping and monitoring	Spatial analysis	Life cycle approaches	Macro-scale environmental economic models
		 Involves direct measures at specific locations, such as through field observations and remote sensing	 Involves collaboration with external stakeholders, rights holders or communities including Indigenous People and local community	 Includes overlays of spatial data layers, ecological and hydrological modeling	 Includes full life cycle assessments and various forms of environmental footprinting	 Includes qualitative and quantitative approaches

Operations Business operations that take place in sites under the direct control of the business entity		→→	→→	→→	→→	×
		→→	→→	→→	→→	×
		→→	→→	→→	→→	×
		→→	→→	→→	×	×
Value chain Activities beyond the direct control of an individual business entity, involving suppliers, manufacturers, distributors, retailers and customers		×→→	×→→	→→	→→	×
		×→→	×→→	→→	→→	×
		→→	→→	→→	→→	×
		→→	→→	→→	×	×
Corporate A business or group of business entities, typically within an industry, which is governed as a single organization		×→→	×→→	→→	→→	→→
		×→→	×→→	→→	→→	→→
		×→→	×→→	→→	→→	×
		×→→	×→→	×→→	×	×
Portfolio A group of investments owned by a financial institution or a group of business units owned by a conglomerate		×→→	×→→	→→	→→	→→
		×→→	×→→	→→	→→	×→→
		×→→	×→→	×→→	→→	×
		×→→	×→→	×→→	×	×

Avainviesti 6

Eri toimialoilla, yrityksen päätöksenteon osa-alueilla sekä erilaisiin liiketoiminnan tarpeisiin tarvitaan erilaisia menetelmiä vaikutusten ja riippuvuuksien arvioimiseen:

- Toimenpiteille (usein eri toimipaikoissa)
- Arvoketuille
- Yrityksille
- Toiminnan kattaville kokonaisuuksille (sijoitusportfolioille)

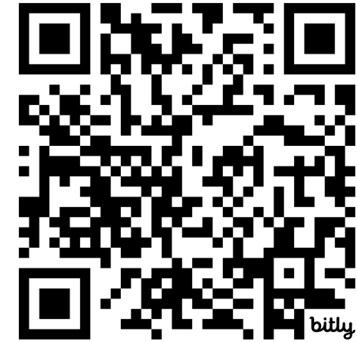

**Kaikki yritykset ovat vastuussa
luontovaikutustensa ja -riippuvuuksiensa
hallinnasta.**

Kiitos!

#IPBES12

Liiketoiminta vahvistamaan luonnon monimuotoisuutta

Hallitustenvälisen luontopaneelin
(IPBES) arviointiraportin keskeiset
viestit ja suosituksia kansallisen
luontopolitiikan suunnitteluun ja
päättöksentekoon

Janne Kotiaho, Suomen Luontopaneelin puheenjohtaja
10.3.2026

Kuva: Miikka Pirinen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

LUONTOPANEELIN MIETINTÖ

- IPBESin raporteista laadittavien suomenkielisten mietintöjen tavoitteena on saada IPBESin viestit paremmin hyödynnettäväksi Suomessa
- Sisältää IPBESin raportin viestit tiivistettynä, Luontopaneelin suosituksia ja liitteenä IPBESin raportin pääviestit suomennettuina
- Suositukset on jaoteltu erikseen yhteiskunnallisille päätöksentekijöille ja yrityksille

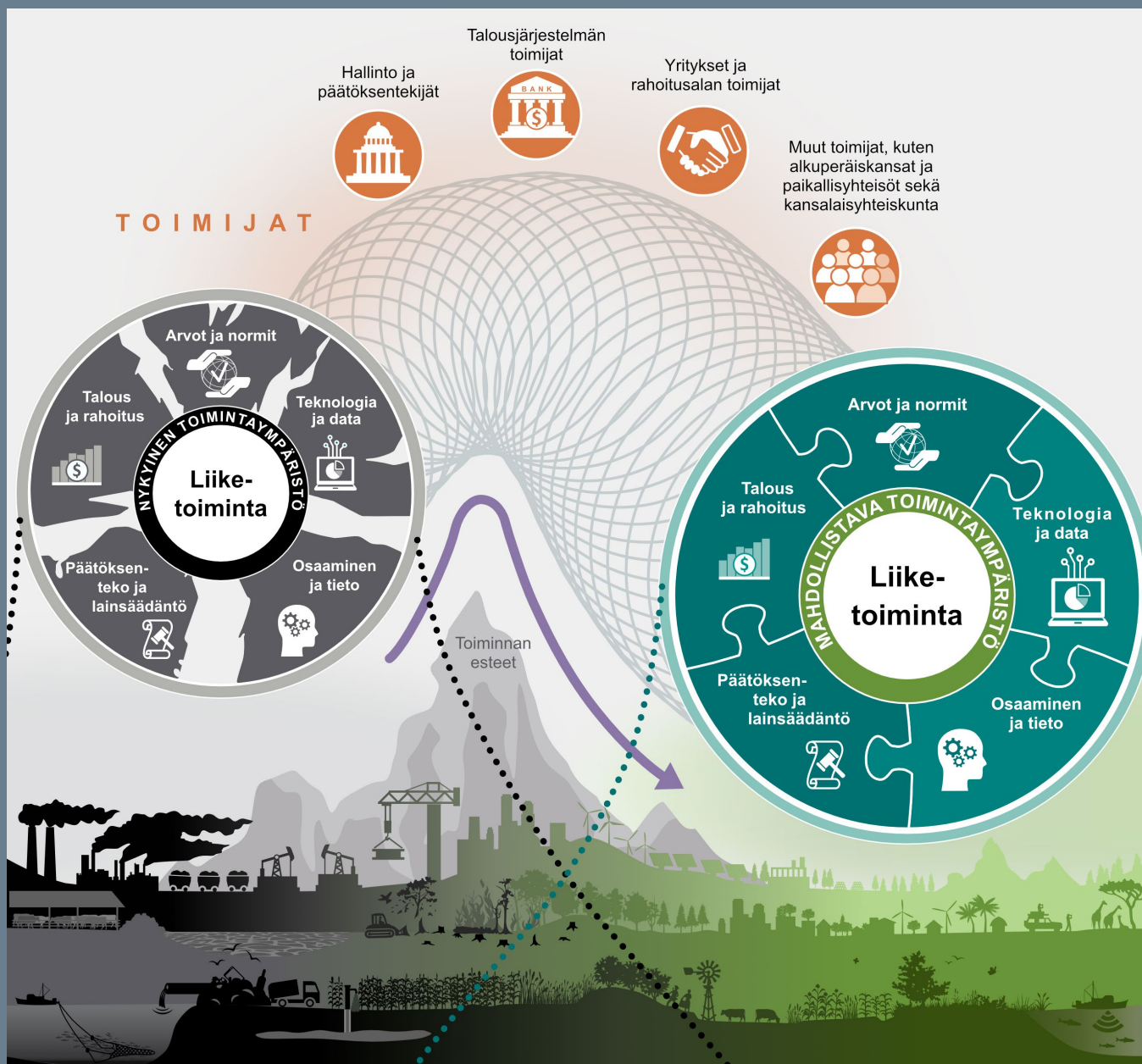

LIIKETOIMINTA JA LUONTO SUOMESSA

- Metsätaloudella, maataloudella ja elintarviketeollisuudella sekä rakentamisella on kokonaisuudessaan suuria kielteisiä luontovaikutuksia paitsi kansainvälisesti myös Suomessa.
- Fossiilinen energiantuotanto kiihdyttää ilmastonmuutoksen kautta luontokatoa. Toisaalta myös uusiutuvan energianhankkeilla on merkittäviä luontovaikutuksia.
- EK:n kysely 2022:
 - 55 % arvioi luontokadon vaikuttavan yrityksensä toimintaympäristöön
 - 36 % oli asettanut merkittävässä tai edes vähäisissä määrin taloudellisia tai henkilöresursseja luontotyöhön
 - 13 % mittasi asetettujen luontotavoitteiden toteutumista
- FIBSin Yritysvastuu 2025 -kysely:
 - 30 % oli asettanut luontotavoitteita
 - 12 % oli asettanut luontotavoitteilleen tieteeseen perustuvan suunnitelman
 - 14 % tähtäsi vuoteen 2050 mennessä luontoposiitiiviseen liiketoimintaan

MAHDOLLISTAVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ LUODAAN YHTEISTYÖSSÄ

- Tällä hetkellä yritysten vaikutus luontoon on lähinnä negatiivinen
- Uskaltaakseen investoida kestävyyttä edistävien ratkaisujen kehittämiseen yritykset tarvitsevat vakaan ja ennakoitavan toimintaympäristön
- Päättäjien tehtävä on varmistaa, että lainsäädäntö ja muu ohjaus on johdonmukaista ja kannustavaa
- Yritykset muokkaavat myös itse toimintaympäristöä

LUONTOPANEELIN SUOSITUKSET PÄÄTÖKSENTEKIJÖILLE

Suosituksia on yhteensä 14kpl.

- Päätöksentekijöiden suositukset mahdollistavan toimintaympäristön luomista – kannusteita ja sääntelyä
- Lisää luontopolitiikan johdonmukaisuutta ja pitkäjänteisyyttä
- Tapoja saada valtion hallinnossa luontotoimet selkeämmin osaksi järjestelmää ja valtio toimimaan esimerkkinä luontotoimien tekemisessä
- Keinoja luontokadon pysäyttämisen kustannuksien siirtämiseen valtiolta luontohaittojen aiheuttajille ja luontokatoa aiheuttavien tukien muuttamiseen
- Osallistamista ja osaamisen vahvistamista
- Tiedon lisäämistä ja sen avoimuutta

NOSTOJA LUONTOPANEELIN SUOSITUKSISTA PÄÄTÖKSENTEKIJÖILLE

- **Käynnistetään luontolain valmistelu**
 - Ohjaisi kaikkia hallinnonaloja, vahvistaisi luontopolitiikan ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta
 - Sitovat tavoitteet, ekosysteemitilinpitojärjestelmä, lievennyshierarkia
- **Otetaan laajasti käyttöön aiheuttaja maksaa -periaate**
 - Siirtää valtion kustannustaakkaa niille toimijoille, jotka hyötyvät ja ovat vastuussa luonnon tilan heikentämisestä
 - Jos haittoihin ei puututa, merkittävätkään toimet luonnon tilan parantamiseksi eivät riitä luonnon elpymiseen
 - Haittojen ylikompensaatiovelvoite vauhdittaisi luonnonarvomarkkinoiden syntymistä ja auttaisi valtiota EU:n ennallistamisasetuksen velvoitteiden saavuttamisessa
- **Valjastetaan julkisten hankintojen rahavirrat ja suunnataan tuet luontokadon hillintään**
 - Julkiset hankinnat n. 15 % BKT:sta
 - Hankintakriteereihin ja tarjouskilpailuihin muutoksia luontojalanjäljen pienentämiseksi

LUONTOPANEELIN SUOSITUKSET YRITYKSILLE 1/2

- **Uudistetaan strategiat ja liiketoimintamallit luontoa kunnioittaviksi ja yhteiskuntaa laajemmin palveleviksi.**
 - Seuraavan vuosikymmenen aikana ilmastonmuutos ja luontokato ovat disinformaation ohella yhteiskuntaa vakavimmin uhkaavia ilmiöitä
- **Yritysten tulee selvittää liiketoimintansa ja arvoketjujensa luontovaikutukset ja -riippuvuudet.**
 - Vaikutuksia paikallisesti ja ympäri maailmaa, menetelmiä mittaamiseen on
 - Tieto tarvitaan toimien priorisointiin, tavoitteiden asettamiseen ja riskien hallintaan
- **Laaditaan uudistettua strategiaa toteuttava siirtymäsuunnitelma.**
 - Tavoitteiden oltava selvästi yksilöityjä, määrällisiä ja aikaan sidottuja, ja niillä on oltava selvä vastuutaho
- **Panostetaan työntekijöiden ja arvoketjukumppanien osaamiseen.**
 - Täydennyskoulutusta, yritysvastuuverkostoja, yhteistyötä muiden yritysten kanssa
 - Huomioitava rekrytoinneissa ja urakehityksen suunnittelussa

LUONTOPANEELIN SUOSITUKSET YRITYKSILLE 2/2

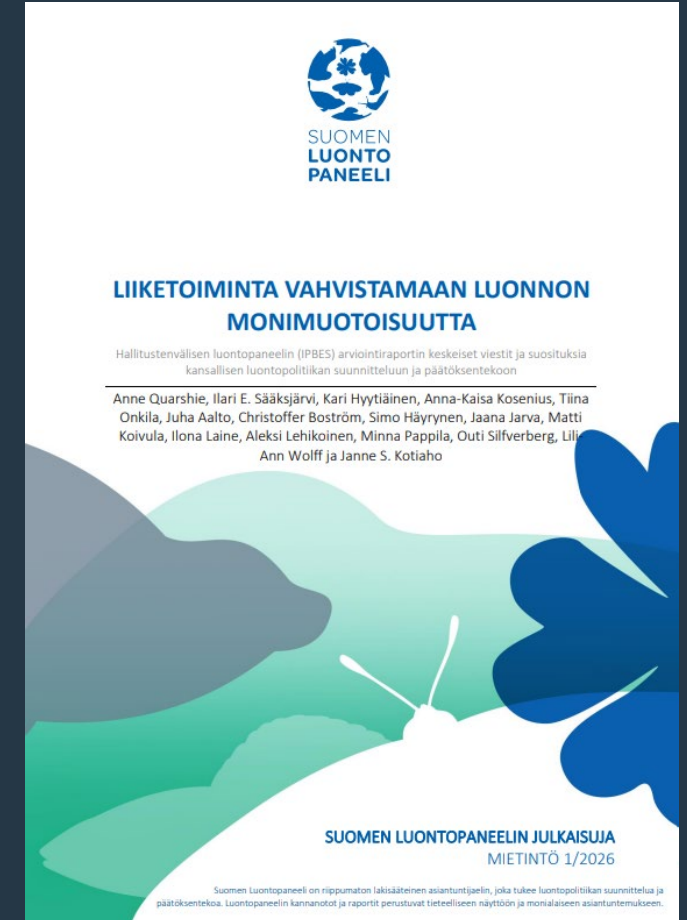
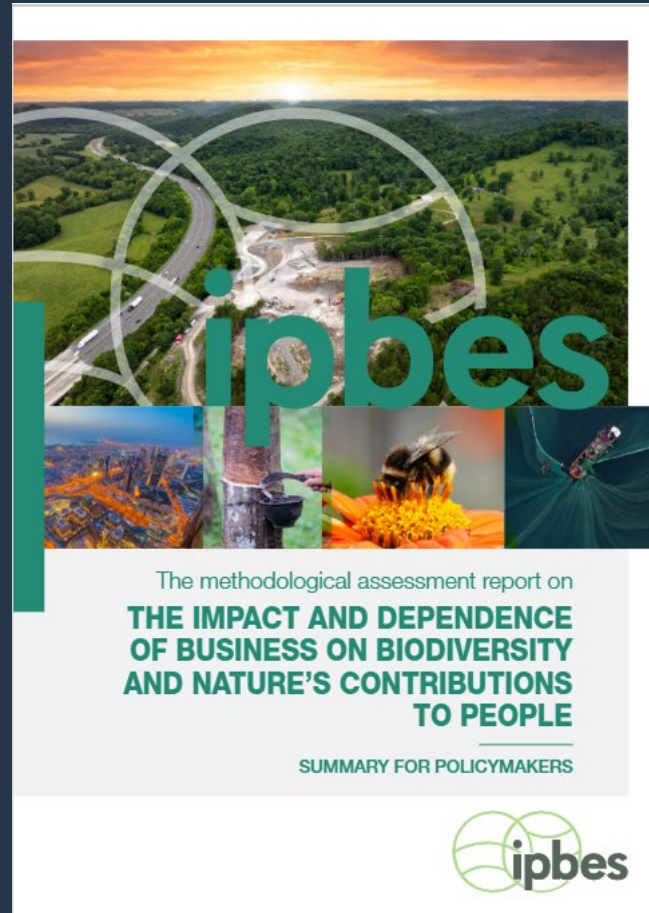
- **Kehitetään luontoa tukevasta toiminnasta uusia liiketoimintamalleja ja -mahdollisuuksia.**
 - Luonnonarvomarkkinat, luonnon ennallistaminen ja suojele, käytön kestävyys lisääminen, luontopohjaiset ratkaisut, sekä täysin uudet innovaatiot ja teknologiat
- **Yritysten kannattaa edistää yhteistyötä ja vuorovaikutusta kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa.**
 - Laajat ongelmat vaativat laajaa yhteistyötä ratkaisuiden löytämiseen
 - Tiedon jakaminen parantaa yritysten luontotoimien vaikuttavuutta sekä toiminnan uskottavuutta ja luotettavuutta
- **Rahoitusalan yritysten tulee talous- ja rahoitusjärjestelmän muutoksilla kannustaa yrityksiä luontoa vahvistaviin toimintatapoihin.**
 - Edellytetään arvioita luontovaikutuksista ja –riippuvuuksista, sekä luontoriskien tunnistamista
 - Palkitaan rahoituksen hinnoittelulla ja muilla ehdoilla luontoa vahvistavista toimista ja näin tehdään luonnon heikentämisestä taloudellisesti kannattamatonta

KIITOS!

Janne Kotiaho

janne.kotiaho@jyu.fi

Yleisön Q&A

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Keskustelu: Rahoitus ja riskit

Haastattelija:

Toimitusjohtaja **Tuuli Kaskinen**
Climate Leadership Coalition (CLC)

Vastuullisuus- ja viestintäjohtaja
Eeva Salmenpohja
LähiTapiola

Vastuullisen sijoittamisen päällikkö
Karoliina Lindroos
Ilmarinen

Toiminnanjohtaja
Kimmo Collander
Maanomistajain Liitto

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Keskustelu: luonnonarvomarkkinoiden mahdollisuudet

Partneri **Emma Kari**
One Planet

Kuva: One Planet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Keskustelu: luonnonarvomarkkinoiden mahdollisuudet

Haastateltavana:

Vastuullisuusjohtaja
Nina Elomaa
S-ryhmä

Haastattelija:

Partneri **Emma Kari**
One Planet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Keskustelu: luonnonarvomarkkinoiden mahdollisuudet

Haastateltavana:

Yritysvastuu- ja sidosryhmäsuhdejohtaja
Kati Ihamäki
Fiskars

Haastattelija:

Partneri **Emma Kari**
One Planet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Keskustelu: luonnonarvomarkkinoiden mahdollisuudet

Haastateltavana:

Kehityspäällikkö

Virve Viertö

Lassila & Tikanoja

Haastattelija:

Partneri **Emma Kari**

One Planet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Keskustelu: Miten luodaan yrityksille mahdollistava toimintaympäristö?

Tytti Tuppurainen
SDP

Antti Kurvinen
Keskusta

Saara-Sofia Sirén
Kokoomus

Haastattelija:

Kansallisen IPBES-työryhmän
puheenjohtaja, pääjohtaja

Leif Schulman

Suomen ympäristökeskus Syke

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Päätössanat

Kansallinen IPBES-yhteyshenkilö,
erityisasiantuntija

Kirsi-Marja Lonkila

Ympäristöministeriö

Kuva: Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

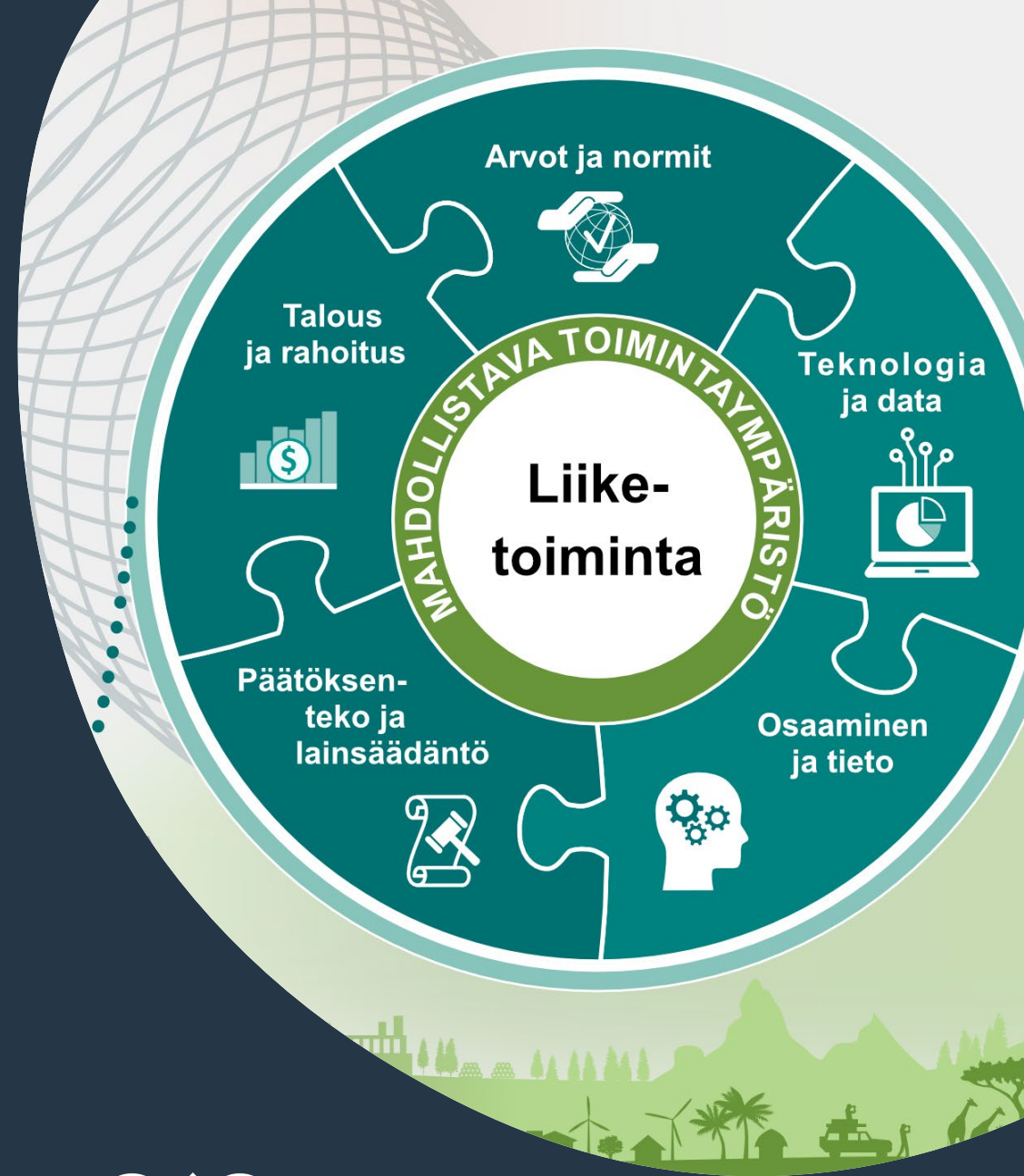
SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

SUOMEN
LUONTO
PANEELI

one planet
BY KARI & PANTSAR

CLIMATE
LEADERSHIP
COALITION